



Evaluatiecommissie Ondersteuningsmodel: bijdrage vanuit Kinderrechtencommissariaat

Jean Pierre Verhaeghe
Kinderrechtencommissariaat
23/04/2019

Meldingen kinderen met SOB

	Gewoon BaO	Gewoon SO	Buitengewoon BaO	Buitengewoon SO	Andere	Totaal
Jan-Aug'15	7	5			1	13
2015-2016	10	10		1	2	23
2016-2017	23	11			3	37
2017-2018	23	13		1	3	40
2018-2019	11	7	1	1	2	22
Totaal	74	46	1	3	11	135

Algemeen

- Meeste meldingen over **gewoon basisonderwijs**
- Meeste meldingen in **schooljaren 2016-2017 en 2017-2018** (beperkt verband met start ondersteuningsmodel)
- Meeste meldingen: **weigeren of gebrekkige RA, leerweg en certificering, geen of te weinig ondersteuning, 'niet (meer) welkom', communicatie met school, eisen/weigeren externe assistentie, grens GC/IAC**
- Niet inbegrepen in tabellen: **grens tussen sanctiebeleid & zorgbeleid** (gedragsproblemen)

Aard van de melding/klacht

	J->S '15	'15-'16	'16-'17	'17-'18	'18-'19	Totaal
Niet (meer) welkom	3	4	1	9	2	*19
(Dreigende) uitsluiting				1	2	*3
Zorg niv. 1 & 2	1			1	3	4
Red. aanp. (m.i.v. TOAH,...)	8	14	17	23	11	*72
Externe assistentie/HV	1	1	1	6	3	12
GON / Ondersteuning		4	11	11	1	27
CLB-verslag / traject	1	4	4	6	4	18
Attitude lkn		1	2	3	1	7
Communicatie school	3		6	5	2	16
Grens GC / IAC		2	5	3	2	11
ZB*/oriënt./certificering	3	6	9	8	2	28
Schooluitstappen/activ.	3			3		6
Gebrek medew. ouders				3		3

Aard van de beperking/SOB

	J->S '15	'15-'16	'16-'17	'17-'18	'18-'19	Totaal
ASS (+ gedrag)	2	5	10	9	2	28
ASS + ADD + dys...	1	2	6	2	5	16
Motorisch / fysiek	2	1 + 1	0 + 2	3	4	13
Dyslexie (+ dysorthogr.)	1	2	4	4	1	12
ADHD / gedragsprobl.	1	1	1	3	3	9
Dyscalculie	1	2	3	2		8
Leerprobleem (Wi, taal)		1	4	1	1	7
(diep) mentaal beperkt	2	1	1	2	1	7
Hoogbegaafd			2 + 1	1	2	6
Hoogbegaafd + ASS, ADHD	1			3	1	5
Chronisch / lang ziek		1		2	1 + 1	5
Dysfasie, TOS, STOS		2		2		4
Onbepaald / algemeen	2	4	1	6		13

Aard van klachten Ba0 i.v.m. ondersteuning (vanuit Bu0)

- Bij overgang van GON naar OND was continuïteit van ondersteuning niet gegarandeerd
 - Vanwege de netgebonden OND-netwerken
 - Omdat ASS-kinderen nu minder OND krijgen (?)
- Onvoldoende ondersteuning vanuit netwerk.
 - Ouders moeten zelf instaan vr extra assistentie van hun motorisch beperkt kind in de klas.
 - School eist extra assistentie voor kind met mentale beperking 'voor alle uren op school'.
 - School weigert vrijwill. assistent in klas voor ASS-11 (via ouders, school had zelf gevraagd)
- School aanvaardt geen externe ondersteuning.
 - 1 juf laat de ondersteuner niet in de klas
 - Juf zedenleer wil geen OND tijdens haar lessen
 - Sch1 wil geen ext. logopedie tijdens schooltijd

Klachten S0 over ondersteuning

- Beperking van ondersteuning wegens grote vraag en beperkte capaciteit
 - Jongere staat laag op de prioriteitenlijst van het ONDnetwerk.
 - Ouders geloven CLB niet dat ze niet meer OND kunnen krijgen.
- Geen 'klik' tussen nieuwe ondersteuner en ASS-jongere → sindsdien loopt het minder goed op school.

Aandachtspunten

- Grosso modo gelijklopend met UNIA
- Relatief weinig klachten over OND (27) in vgl. met RA (72); maar veel klachten over RA of over leertraject (28) of het niet (meer) welkom zijn op school (19+3) kunnen indirect met (gebrek aan) OND of impact van OND op denken van schoolteam te maken hebben
 - Ook parallellisme met klachten over houding school t.a.v. externe hulpverlening/ assistentie: die wordt enerzijds gevraagd/ geëist, maar is anderzijds (soms) niet welkom
 - Regeling ivm externe HV (logopedie) tijdens schooltijd in gewoon onderwijs?

Aandachtspunten (2)

- Relatief hoog aantal klachten mbt ASS-leerlingen ($44/135 = 1/3$) en 11 over hoogbegaafd
- **Flexibele leerwegen:** onbekend → onbemind?
 - Flexibele leerweg als 'RA' nog te weinig in beeld
 - Indien wel toegepast, vaak onduidelijkheid over perspectief inzake certificering (ook in BaO)
 - Ouders soms irrealistische verwachtingen: evenwicht nodig tussen zorg- en onderwijs-perspectief
- **Rechtsonzekerheid:** RA → leertraject/certif.
 - Deel van ruimer probleem rond rechtsonzekerh.

Meer rechtszekerheid door...

- **Eis feitelijke motiveringsplicht** CLB en scholen bij beslissingen loopbaan & ondersteuning
- **Striktere bepalingen rond overleg** over redelijke aanpassingen en evaluatie van SOB-11n
- **Meer duidelijkheid over grens gemeenschappelijk curriculum en IAC**
 - Referenties i.v.m. dispensaties & compensaties
 - 'officieus IAC' is onwettig!
- **Minder versnipperd en meer slagkrachtig klachtenmechanisme** voor alle geschillen m.b.t inclusief onderwijs
- **Monitoring + aangestuurde ondersteuning** bij scholen die tekort schieten

En verder in ons memorandum 2019

- **Reserveer** in elke school voor gewoon onderwijs een **deel van de capaciteit** voor kinderen met een beperking, bv. 5%.

- **Complementaire wegen** naar inclusie
 - Naast ondersteunen vanuit regionale ondersteuningsteams
 - Kan BuO ook via inbedding in lokale campussen van gewoon onderwijs inclusie geleidelijk vorm geven
 - Van 'meer apart' over 'meer samen' naar 'volledig samen' tijdens schoolloopbaan
 - Naar mogelijkheden en behoeften van ln.
 - Ook wisselwerking tussen leerkrachten